

David versus Goliath, de onmetelijke krachten van kleine jongens

TEKST THEO-WILLEM VAN LEEUWEN | FOTOGRAFIE JOHN BRUSSEL

Macht, geld en recht. Begrippen die in elkaars verlengde liggen, of we het nu willen of niet. Het grote geld koopt macht door ideeën vast te laten leggen, zodat niemand dit nog mag gebruiken. Kleine jongens worden echter groot en laten zich daarom niet langer de kaas van het brood eten.

Wie betaalt, bepaalt

Intellectuele eigendomsrechten zoals auteursrechten, model- en merkrechten zijn leuk en gaaf. Niet dat ik dáárom mijn beroep (jurist/merkgemachtigde) hiervan heb gemaakt, maar juist omdat je mee mag denken bij de lancering van nieuwe producten. Dagelijks worden nieuwe producten bedacht en iedereen verwacht daarmee bergen geld te verdienen. Nadeel is alleen wel, dat die uitvinder meestal niet de middelen heeft om dit briljante idee op de markt te brengen. Hoe financier ik de productie en hoe kom ik aan een goed verkoopkanaal?

In de praktijk wordt daarom de uitvinder vaak gedreven in de armen van het grote geld, waar het adagium geldt; "wie betaalt, bepaalt". Wil jij een succes product, dan zorgen wij daarvoor. Alleen willen wij dan wel alle rechten, zodat de uitvinder vaak met lege handen staat.

David en Goliath

Maar zo gaat het dus niet altijd. Niet altijd regeert de macht van het grote geld. De laatste jaren blijkt, dat die uitvinders niet langer op hun achterhoofd zijn gevallen. Steeds vaker laten uitvinders een goed idee eerst vastleggen voordat zij met een product naar buiten treden. Dat is slim, superslim, want vaak kunnen rechten alleen geclaimd worden als ze nieuw zijn. Daarnaast krijgt degene die het eerst iets claimt uiteindelijk deze rechten (wie het eerst komt, het eerst maakt). Zo moeten grote bedrijven soms bakzeil halen en kleine jongens mee laten delen in het succes.

Samen een beschuitje eten

Sommige ideeën zijn briljant in hun eenvoud, zoals bijvoorbeeld het beschuitje met de inkeping om ze makkelijker uit de rol te krijgen. Maar hoe gaat zo iets nu. Stel: iemand krijgt opeens dit briljante idee, maar wat dan? Zal ik mijn oplossing voorleggen aan de beschuitjesfabriek? Die weet mijn idee vast en zeker op waarde te taxeren en zal mij daarom mee laten delen in dit succes. Helaas, dat zijn sprookjes. Fabrikanten claimen vaak toevallig al bezig te zijn met dit idee zodat de uitvinder uiteindelijk met lege handen staat. Echter dit keer niet, want de bedenker had de oplossing als octrooi laten vastleggen. Toen de fabrikant alsnog met dit concept naar buiten trad, moest eerst even worden afgerkend met de bedenker.

Namen als pensioenvoorziening

Natuurlijk is niet iedereen een briljante uitvinder. Maar, ook bij minder hoogdravende zaken regeert niet altijd de macht van het geld. Zo adviseer ik bedrijven altijd de handelsnaam als merk te registreren. Merkrechten zijn namelijk niet alleen hele sterke en bruikbare rechten om zaken aan te pakken (bijvoorbeeld internetproblemen) maar bieden ook gigantische bescherming tegen multinationals, die graag een product wereldwijd willen uitrollen. Zo stuitte NIKE in Spanje op een bedrijfje dat al sinds 1932 onder de naam NIKE actief was. Geen vetpot, totdat NIKE kwam. Uiteindelijk regeert ook hier de macht van het geld (de kwestie is afgekocht) maar deze kleine ondernemer hoeft de rest van zijn leven niet meer te werken. Merkrechten zijn machtige wapens in de strijd om een unieke positie te verwerven en te behouden in de markt. Rechten die niet alleen multinationals, maar vaak ook kleine bedrijven een uniek voordeel geven.

Theo-Willem van Leeuwen

Partner Abcor BV

Merken- en modellenbureau Abcor, gespecialiseerd in goodwill bescherming